

1992 no. GT 15

**AFKONDIGINGSBLAD
VAN
ARUBA**

LANDSBESLUIT van 18 juni 1992 no. 9, bepalende de opneming in de afzonderlijke afdeling van het Afkondigingsblad van Aruba van de geldende tekst van de Krankzinnigenverordening.

Uitgegeven, 17 december 1992

De minister van Justitie,

H.S. Croes

DE GOUVERNEUR van Aruba,

Op de voordracht van de minister van Justitie,

Gelet op:

artikel 6, eerste lid, van de Algemene overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1987 no. GT 2);

HEEFT BESLOTEN:

- I. vast te stellen de in de bijlage bij dit landsbesluit opgenomen tekst van de Krankzinnigenverordening, zoals deze luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen bij de Algemene overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1987 no. GT 2) en de Landsverordening bijzondere overgangsbepalingen (AB 1987 no. GT 3);
- II. dit landsbesluit op te nemen in de afzonderlijke afdeling van het Afkondigingsblad van Aruba.

Gegeven te Oranjestad, 18 juni 1992

O. Koolman

De minister van Justitie,
H.S. Croes

§ I. Inrichtingen tot verpleging en tot voorlopige opnemings van krankzinnigen

Artikel 1

1. De minister van Publieke Werken en Volksgezondheid draagt zorg voor een verantwoord niveau van opvang en verpleging van krankzinnigen.

2. Bijlandsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden het algemene toezicht, bedoeld in artikel 6, het bijzonder toezicht en de voorwaarden voor opnemings en verpleging geregeld.

Artikel 2

1. Er kunnen particuliere krankzinnigengestichten worden opgericht.

2. Als particuliere krankzinnigengestichten worden beschouwd alle inrichtingen waarin iemand meer dan drie krankzinnigen die niet tot zijn gezin behoren, verpleegt.

Artikel 3

1. Tot oprichting van een particulier krankzinnigengesticht wordt verlost een vergunning, verleend bij landsbesluit. Daaraan worden zodanige voorwaarden verbonden, als in het belang van de verpleging van de krankzinnigen nodig worden geacht.

2. De particuliere krankzinnigengestichten zijn uitsluitend tot verpleging van krankzinnigen bestemd.

3. Aan elk van die gestichten moet ten minste één bevoegd geneeskundige verbonden zijn.

Artikel 4

1. Indien een particulier krankzinnigengesticht zonder bij landsbesluit verleende vergunning is opgericht, wordt het op een bij landsbesluit gegeven last gesloten.

2. Indien zulk een krankzinnigengesticht niet voldoet aan de voorschriften van deze landsverordening en aan de voorwaarden, aan de vergunning tot oprichting verbonden, zal de vergunning bij landsbesluit worden ingetrokken en het gesticht op een bij landsbesluit gegeven last gesloten worden, indien niet alsnog binnen een bij landsbesluit vast te stellen termijn naar behoren aan de voorschriften en de voorwaarden van deze landsverordening wordt voldaan.

3. Het landsbesluit tot sluiting van een gesticht wordt met redenen omkleed en in de Landscourant van Aruba bekendgemaakt.

4. Bij sluiting van een gesticht worden de daarin verpleegde krankzinnigen op kosten van hen voor wier rekening zij verpleegd worden, binnen een bij landsbesluit te stellen termijn, door de zorg van de directeur van de Directie Volksgezondheid, overgebracht naar andere krankzinnigengestichten.

Artikel 5

Bij landsbesluit worden de plaatsen aangewezen tot voorlopige opname van krankzinnigen en bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden voorschriften vastgesteld waaraan in die plaatsen betreffende de krankzinnigen moet worden voldaan.

§ II. Toezicht op verpleging van krankzinnigen en op krankzinnigengestichten

Artikel 6

Het toezicht op de krankzinnigen en krankzinnigengestichten wordt, volgens de bepalingen van deze landsverordening en de krachtens haar bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, te geven voorschriften, uitgeoefend door de directeur van de Directie Volksgezondheid, onverminderd hetgeen bij het tweede lid van artikel 1 omtrent het bijzonder toezicht op de Landsinrichting is bepaald en hetgeen bij bovengenoemde landsverordening en voorschriften aan de procureur-generaal en andere ambtenaren is opgedragen.

Artikel 7

Dit toezicht strekt zich uit over alle krankzinnigen en over alle krankzinnigengestichten.

Artikel 8

1. Hij die een krankzinnige verpleegt, is gehouden hiervan aangifte te doen aan de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid binnen tweemaal vierentwintig uur na de aanvang van die verpleging.

2. Zo spoedig mogelijk geeft de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid van deze aangiften kennis aan de procureur-generaal en aan de directeur van de Directie Volksgezondheid.

3. De verpleging wordt geacht aan te vangen, zodra een geneeskundige die bevoegd is om in Aruba de geneeskunst uit te oefenen, aan degene die de lijder verzorgt, kennis heeft gegeven van de aard van de ziekte. Bedoelde geneeskundige geeft onmiddellijk van zijn uitspraak kennis aan de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid.

Artikel 9

1. De minister van Publieke Werken en Volksgezondheid of, de door hem aangewezen ambtenaren zijn bevoegd de woningen binnen te treden, waar krankzinnigen verpleegd worden omtrent wie de in artikel 8 vermelde aangifte is gedaan, of wier verzorgers wegens gemisvan aangifte krachtens artikel 36 zijn veroordeeld.

2. Tegen de wil van de bewoner wordt evenwel niet binnentreden dan met een bijzondere schriftelijke machtiging van een lid van de rechterlijke macht - en zo niet een van hen is een in artikel 8, sub 1° en 3°, van het Wetboek van Strafvordering van Aruba genoemde ambtenaar - in het bijzijn van een hulp-officier van justitie. Voor het binnentreden is voorafgaande legitimatie en mededeling van het doel van het binnentreden vereist. Aan de bewoner wordt terstond een afschrift van de machtiging en binnen tweemaal vierentwintig uur een schriftelijk verslag van het binnentreden verstrekt.

3. Gelijk afschrift wordt zo spoedig mogelijk aan de procureurgeneraal toegezonden.

4. In de krankzinnigengestichten wordt te allen tijde vrije toegang verleend aan de procureur-generaal, de directeur van de Directie Volksgezondheid en aan de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid.

5. Zij die krankzinnigen verplegen of die een krankzinnigengesticht besturen, alsmede de daaraan verbonden geneeskundigen, geven aan de procureur-generaal, de directeur van de Directie Volksgezondheid en de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid de verlangde inlichtingen.

Artikel 10

1. Van elke toepassing van een dwangmiddel op een verpleegde in een krankzinnigengesticht wordt dagelijks aantekening gehouden in een register, ingericht naar een bij landsbesluit vast te stellen model.

2. Dit register wordt de procureur-generaal, de directeur van de Directie Volksgezondheid of de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid op zijn verlangen voorgelegd.

Artikel 11

De directeur van de Directie Volksgezondheid of de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid, bevindende, dat een krankzinnige buiten een krankzinnigengesticht wordt verwaarloosd, of in een niet voor de verpleging van krankzinnigen doelmatige woning wordt verpleegd, geeft hiervan onmiddellijk kennis aan de procureur-generaal.

Artikel 12

1. Bij hun op onbepaalde tijden, doch althans eenmaal in de drie maanden, aan de krankzinnigengestichten te brengen bezoeken, verzeke- ren de procureur-generaal, de directeur van de Directie Volksgezond- heid, of de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid zich, dat niemand wederrechtelijk daarin geplaatst of teruggehouden wordt en dat de verpleegden behoorlijk worden behandeld.

2. Het bestuur van een gesticht zendt aan de procureur-generaal binnen tweemaal vierentwintig uur een schriftelijke kennisgeving van elke opnemng, verplaatsing, verlof, ontslag of overlijden van een verpleegde, met vermelding van de redenen van de verplaatsing, het verlof of het ontslag en met opgave van de persoon die de aanvraag mocht hebben ge- daan.

§ III. Plaatsing en verblijf in een krankzinnigengesticht

Artikel 13

1. Ieder meerderjarig bloedverwant of aangehuwde, in de rechte linie onbepaald en in de zijlinie tot de derde graad ingesloten, alsmede de echtgenoot, voogd of curator van een krankzinnige, zijn bevoegd om in het belang van de openbare orde aan de minister van Algemene Zaken of in dat van de lijder aan de minister van Publieke Werken en Volksgezond- heid machtiging te verzoeken om de krankzinnige voorlopig in een ge- sticht te doen plaatsen.

2. Weigert de desbetreffende minister, dan kunnen de verzoekers zich wenden tot het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba.

Artikel 14

1. De minister van Algemene Zaken of de minister van Publieke Wer- ken en Volksgezondheid, of krachtens opdracht van een van hen, de korpschef of degene die tot diens plaatsvervanger is aangewezen, kan bij ontstentenis van de in artikel 13 vermelde personen de voorlopige plaat- sing in een gesticht ambtshalve bij bevelschrift gelasten.

2. Indien de in artikel 13 vermelde personen van hun bevoegdheid geen gebruik maken, is tot de in het eerste lid genoemde maatregel ver- plicht wanneer hij de plaatsing van de krankzinnige onder verzekerd toe- zicht noodzakelijk acht, in het belang van de openbare orde de minister van Algemene Zaken of ter voorkoming van ongelukken de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid, of wanneer het hem gebleken is dat een krankzinnige verwaarloosd wordt de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid.

Artikel 15

1. In spoedeisende gevallen kan de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid krankzinnigen in bewaring doen stellen.
2. De minister van Publieke Werken en Volksgezondheid geeft hiervan zo spoedig mogelijk kennis aan de procureur-generaal, met bijvoeging van de bescheiden waaruit de krankzinnigheid blijkt.
3. Deze bewaring vindt plaats in een bij landsbesluit, krachtens artikel 5, aangewezen plaats tot voorlopige opneming.
4. De duur van het in bewaring stellen mag nooit langer zijn dan strikt noodzakelijk.
5. Zo spoedig mogelijk worden de nodige maatregelen genomen voor de voorlopige plaatsing in een gesticht.

Artikel 16

1. Een meerderjarige die het op grond van zijn toestand wenselijk acht zich te doen verplegen in een krankzinnigengesticht, kan schriftelijk verzoeken daarin opgenomen te worden.
2. Degene die op eigen verzoek in een krankzinnigengesticht is opgenomen, zal uiterlijk vierentwintig uur na een daartoe strekkend verzoek zijnerzijds uit de inrichting worden ontslagen.
3. De artikelen 13, 14 en 15 zijn niet van toepassing op de in het eerste lid bedoelde personen.

Artikel 17

1. Bij het in artikel 13 bedoelde verzoek moet worden overgelegd een uiterlijk drie dagen vóór het verzoek opgemaakte, ondertekende en met redenen omklede verklaring van een geneeskundige als bedoeld in artikel 8, waaruit blijkt, dat de persoon voor wie plaatsing in een gesticht verlangd wordt, in een toestand van krankzinnigheid verkeert.
2. Bij de verzoeken kunnen bovendien omstandigheden vermeld en bescheiden overgelegd worden, waaruit de staat van krankzinnigheid nader blijkt.
3. De minister van Algemene Zaken of de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid geeft in de regel ambtshalve geen bevel tot voorlopige plaatsing in een gesticht af, dan na ontvangst van een verklaring van een geneeskundige als in het eerste lid van dit artikel bedoeld.

Artikel 18

1. De minister van Algemene Zaken en de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid, zijn bevoegd, alvorens op het verzoek, bedoeld in artikel 13, te beschikken, de persoon wiens plaatsing verzocht is, zijn bloedverwanten of aangehuwden, zijn echtgenoot, voogd of curator daarover te horen, wat eerstgenoemde betreft zo nodig in tegenwoordigheid van een geneeskundige, door de desbetreffende minister zelf aan te wijzen.

2. Het bevel van de minister van Algemene Zaken of van de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid kan na een daarin te bepalen termijn van ten hoogste zes maanden niet meer ten uitvoer gelegd worden.

Artikel 19

1. De opnemng van een krankzinnige in een gesticht geschiedt tegen overlegging van een gewaarmerkt afschrift van het in artikel 14 bedoeld bevelschrift.

2. Ingeval de rechter, oordelende in strafzaken, met toepassing van het tweede lid van artikel 39 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba, heeft bevolen, dat iemand in een krankzinnigengesticht zal worden geplaatst, geschiedt de opnemng van zodanige persoon tegen overlegging van een uittreksel uit de onherroepelijk geworden uitspraak die de plaatsing beveelt.

3. Dit uittreksel en de expeditie van de in de artikelen 23, 24, 29 en 30 bedoelde rechterlijke beschikkingen moeten aan het bestuur van het gesticht worden overgelegd; zij worden vermeld in en bewaard bij een register, ingericht naar een bij landsbesluit vast te stellen model.

Artikel 20

1. Bij elke plaatsing van een krankzinnige in een gesticht geeft de minister die de plaatsing heeft gelast daarvan onverwijld kennis aan de personen in artikel 13 vermeld en voor zover deze personen in Aruba gevestigd en bekend zijn.

2. De minister die de plaatsing heeft gelast zendt een afschrift van zijn bevel en de geneeskundige verklaring op grond waarvan het bevel is gegeven, ten spoedigste aan de procureur-generaal.

Artikel 21

1. Gedurende de eerste vier weken na iemands opnemng houdt de geneeskundige van het gesticht, die de opgenomene behandelt, in een daartoe bestemd register, waarvan het model bij landsbesluit wordt vastgesteld, dagelijks aantekening van zijn bevinding.

2. Na de afloop van de eerste vier weken geschiedt gelijke aantekening gedurende een half jaar, ten minste wekelijks en daarna ten minste maandelijks.

Artikel 22

1. Binnen vijf weken na iemands opneming wordt door de procureur-generaal een afschrift van de in artikel 21, eerste lid, bedoelde aantekeningen met een requisitoir om de opgenomene gedurende een bepaalde tijd, die van één jaar niet te boven gaande, in een krankzinnigengesticht te doen verblijven, ingediend bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba.

2. Het requisitoir gaat vergezeld van een met redenen omklede verklaring van de geneesheer van het gesticht, of indien er meer zijn, van de eerste geneeskundige, omtrent het noodzakelijke of wenselijke van een verdere verpleging in een krankzinnigengesticht.

Artikel 23

1. Over het requisitoir kan door het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba worden beschikt op de in artikel 22 vermelde bescheiden.

2. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba kan echter nader bewijs door getuigen of andere middelen gelasten en zelfs het verhoor van de verpleegde bevelen.

3. Wordt het verhoor van de verpleegde bevolen, dan geschiedt dit in het gesticht al of niet in tegenwoordigheid van een van de daaraan verbonden geneeskundigen. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba kan het verhoor opdragen aan een daartoe te benoemen rechter-commissaris of aan de rechter in eerste aanleg. Dit verhoor geschiedt zoveel mogelijk in het bijzijn van de procureur-generaal.

4. Bij gelegenheid van het verhoor van de verpleegde kunnen tevens de geneeskundigen en andere personen die zich in het gesticht bevinden, als getuigen worden gehoord, zonder voorafgaande oproeping.

5. Hangende het onderzoek blijft de verpleegde in het gesticht.

6. Bij afwijzende beschikking op het requisitoir van de procureur-generaal gelast het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba tevens, dat de persoon wiens verder verblijf in een krankzinnigengesticht is verzocht, onmiddellijk uit het gesticht wordt ontslagen.

7. De beschikking van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba wordt gesteld op het requisitoir.

Artikel 24

1. Ten hoogste één maand en ten minste veertien dagen vóór het verstrijken van de tijd waarvoor het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba iemands verblijf in een krankzinnigengesticht heeft vergund, wordt door de geneeskundige van het gesticht of, indien er meer zijn, door de eerste geneeskundige, aan de procureur-generaal een afschrift gezonden van de in artikel 21 bedoelde aantekeningen, vergezeld van zijn met redenen omklede verklaring omtrent de noodzakelijkheid of wenselijkheid van een verdere verpleging in een krankzinnigengesticht.

2. De procureur-generaal dient hierop, zo daartoe termen zijn, uiterlijk acht dagen na de ontvangst van de in het eerste lid genoemde bescheiden en onder overlegging daarvan aan het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba een requisitoir in tot het verlenen van een nieuwe machtiging voor ten hoogste één jaar.

3. Op dit requisitoir wordt beschikt overeenkomstig de voorschriften van artikel 23.

4. Telkens bij het verstrijken van de termijn van de laatst verleende machtiging kan op gelijke wijze een nieuwe machtiging worden verleend voor ten hoogste één jaar.

5. De verpleegde te wiens aanzien machtiging tot verlengd verblijf in een gesticht is verzocht, blijft daarin hangende het onderzoek van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba.

6. Bij weigering van de machtiging gelast het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba tevens, dat de persoon wiens verder verblijf in een krankzinnigengesticht is gevergd, onmiddellijk uit het gesticht wordt ontslagen.

Artikel 25

1. Indien een persoon tegen wie een strafvervolgning is ingesteld, vermoed wordt krankzinnig te zijn, dan wel krankzinnigheid voor te wenden en daaromtrent geen voldoende zekerheid kan worden verkregen, is de president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba of de rechter in eerste aanleg bevoegd, de beklaagde voor ten hoogste zes maanden ter observatie in een krankzinnigengesticht te doen opnemen.

2. De opneming van de beklagde in een gesticht geschiedt zonder nadere formaliteiten, alleen op grond van de beschikking van de president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba of van de rechter in eerste aanleg.

3. De kosten van overbrenging naar het gesticht en van verpleging gedurende de tijd der observatie komen voor rekening van het Land, tenzij dit door of voor de beklagde anders verlangd wordt.

4. Bij de opneming doet de president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba of de rechter in eerste aanleg aan de geneeskundige, of, zo er meer zijn, aan de eerste geneeskundige, van het gesticht, alle bescheiden en inlichtingen toekomen, welke dienen kunnen om deze bij zijn oordeel over het geval voor te lichten.

5. Genoemde geneeskundige zendt zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de procureur-generaal zijn met redenen omkleed rapport over de al of niet krankzinnigheid van de beklagde aan de president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba of aan de rechter in eerste aanleg.

6. Zo het rapport de verklaring inhoudt, dat de opgenomene aan krankzinnigheid lijdende is, wordt door de procureur-generaal zijn definitieve plaatsing in een krankzinnigengesticht gerequireerd overeenkomstig de voorschriften van de artikelen 22 en 23 van deze landsverordening.

7. Houdt het rapport de verklaring in, dat de opgenomene niet krankzinnig is, dan geeft de president van het Gemeenschappelijk van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba of de rechter in eerste aanleg last tot onmiddellijk ontslag uit het gesticht, met bevel dat de beklagde weer ter beschikking der justitie worde gesteld.

Artikel 25a

1. Indien de rechter-commissaris of de rechter noodzakelijk acht, dat, buiten de gevallen in artikel 25 vermeld, een onderzoek wordt gedaan naar de geestvermogens van een persoon tegen wie een strafvervolgning is ingesteld en die zich ter zake in verzekerde bewaring bevindt en dit onderzoek niet voldoende op een andere wijze kan plaats hebben, beveelt hij bij een met redenen omkleede beslissing, dat de beklagde ter waarneming zal worden overgebracht naar een in het bevel aan te duiden inrichting tot verpleging of genezing bestemd.

2. Het bevel wordt niet gegeven, dan nadat het oordeel van een of meer deskundigen is ingewonnen en de officier van justitie, de beklaagde en zijn raadsman, indien hij er een heeft, in de gelegenheid zijn gesteld om ter zake te worden gehoord.

3. Het verblijf in de inrichting geldt als verzekerde bewaring, mag de termijn van acht weken niet te boven gaan en eindigt zodra de beklaagde in vrijheid moet worden gesteld.

4. De rechter-commissaris of de rechter die het bevel heeft gegeven kan, hetzij ambtshalve, hetzij op vordering van de officier van justitie of op het verzoek van de beklaagde of diens raadsman, te allen tijde bevelen dat het verblijf in de inrichting een einde zal nemen.

5. Het tweede, derde, vierde en vijfde lid van artikel 25 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 26

1. Een krankzinnige die krachtens een rechterlijke machtiging in een gesticht is opgenomen, kan zonder nadere machtiging naar een ander gesticht worden overgebracht binnen de termijn bij de laatst verleende machtiging gesteld.

2. In geval van overbrenging worden de de krankzinnige betreffende stukken door het bestuur van het ene gesticht gezonden aan dat van het andere.

§ IV. Verlof en ontslag uit een krankzinnigengesticht

Artikel 27

1. Door de geneeskundige of, zo er meer zijn, door de eerste geneeskundige van een gesticht, kan in overleg met het bestuur aan een ieder die daarin is opgenomen, met toestemming van hem die de opneming heeft verzocht, verlof worden verleend om het gesticht voor een bepaalde tijd te verlaten.

2. Ingeval de verpleegde onder ouderlijke macht, voogdij of curatele staat, is daartoe de toestemming van hem die de ouderlijke macht uitoefent, van de voogd of van de curator nodig. Deze bepaling geldt niet, wanneer het verlof voor vierentwintig uur of korter wordt verleend.

3. Het ingaan van het verlof en de terugkeer in het gesticht worden op het in artikel 19 vermeld register aangegetekend.

Artikel 28

1. Ontslag wordt verleend door het bestuur van het gesticht:

- a. wanneer de verpleegde geen blijven van krankzinnigheid heeft gegeven, of hij van zijn krankzinnigheid genoegzaam is hersteld; van het verleend ontslag wordt door de geneeskundige een schriftelijke verklaring afgegeven aan de persoon of autoriteit, die het verzoek tot opnemng heeft gedaan;
- b. op bevel van de procureur-generaal;
- c. op rechterlijk bevel.

2. Ontslag kan worden verleend door het genoemde bestuur:

- a. op verzoek van hem op wiens aanvraag de opnemng geschied is, of, bij ontstentenis van deze, op verzoek van een ander bloedverwant of aangehuwde of de echtgenoot, bedoeld bij artikel 13, en in beide gevallen wanneer de verpleegde onder ouderlijke macht, voogdij of curatele staat met de toestemming van de in het tweede lid van artikel 27 genoemde personen;
- b. wanneer de bij de overeenkomst krachtens welke de lijder in het gesticht is opgenomen, vastgestelde verpleegkosten of kosten buiten de verpleging niet op de bepaalde of overeengekomen wijze worden voldaan en de schuldenaar zonder gevolg is in gebreke gesteld om te betalen.

3. Het ontslag wordt op het in artikel 19 vermelde register angetekend.

4. De terugkeer in de maatschappij wordt door de genoemde geneeskundige van het gesticht geregeld in overleg met hem op wiens aanvraag de opnemng is geschied, of, bij ontstentenis van deze, met iemand van degenen, die bevoegd waren de opnemng te vragen. Bij het ontslag van hen, die op eigen verzoek in het gesticht zijn opgenomen, wordt het in de vorige zinsnede vermeld overleg niet vereist.

5. Zijn de in de eerste zinsnede van het vierde lid bedoelde personen niet bekend of onthouden zij hun medewerking, zo kan de hulp van de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid tot de opzending van de ontslagene naar zijn woonplaats worden ingeroepen. Hetzelfde geldt bij het ontslag van hen, die op eigen verzoek in het gesticht zijn opgenomen.

Artikel 29

1. In ieder van de gevallen, bedoeld bij artikel 28, eerste lid, onderdeel b, en tweede lid, onderdelen a en b, beoordeelt de geneeskundige, of, zo er meer zijn, de eerste geneeskundige van het gesticht, vooraf of het ontslag kan plaatshebben, zonder gevaar voor stoornis van de openbare orde of voor ongelukken.

2. Blijkt het tegendeel, dan maakt hij daaromtrent een schriftelijke verklaring op en zendt die in het geval van artikel 28, tweede lid, onderdeel a, met het verzoek, in dat van artikel 28, tweede lid, onderdeel b, met het exploit van ingebrekestelling aan de procureur-generaal.

3. De procureur-generaal vraagt onmiddellijk na ontvangst van deze stukken de beslissing van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba, dat op zijn requisitoir of het ontslag beveelt na zich verzekerd te hebben, dat de nodige maatregelen genomen zijn om het gevaar voor stoornis van de openbare orde of voor ongelukken te verhoeden, of bepaalt dat het ontslag als gevaarlijk niet binnen de termijn van de laatste machtiging zal geschieden, of, bij het verstrijken van die termijn, in de hiervoren omschreven vormen machtiging verleent tot verder verblijf van de krankzinnige in een gesticht.

4. Zolang het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba beraadslaagt, wordt het gevraagde ontslag niet verleend. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba kan vóór het nemen van een beslissing een nader onderzoek bevelen. Het tweede lid en de volgende leden van artikel 23 zijn daarbij van toepassing.

Artikel 30

1. Bevindt de procureur-generaal, dat een verpleegde in een krankzinnigengesticht op onwettige wijze is opgenomen of gehouden, zo beveelt hij diens onmiddellijk ontslag, tenzij dit niet zonder gevaar voor stoornis van de openbare orde of voor ongelukken kan geschieden.

2. Zo het bestaan van dat gevaar blijkt uit een met redenen omklede verklaring van de geneeskundige van het gesticht, of indien er meer zijn, van de eerste geneeskundige, requireert de procureur-generaal in de hiervoren omschreven vormen de machtiging van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba tot verder verblijf van de krankzinnige in een gesticht.

3. Treft de procureur-generaal in een gesticht een verpleegde aan, die, ofschoon daarin op grond van een rechterlijke machtiging verblijvende, naar zijn oordeel niet meer krankzinnig is, dan kan hij diens ontslag alleen bevelen zo de geneeskundige, of, zo er meer zijn, de eerste geneeskundige van het gesticht daarmee instemt.

4. Bij gemis van die instemming vraagt de procureur-generaal de beslissing van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba, dat vooraf de geneeskundige, of, zo er meer zijn, de eerste geneeskundige van het gesticht hoort en een nader onderzoek kan bevelen; het tweede lid en de volgende leden van artikel 23 zijn daarbij van toepassing.

§ V. Beheer van de goederen van verpleegden in een krankzinnigen-
gesticht en hun onder curatele stelling

Artikel 31

1. Iedere meerderjarige die ter zake van krankzinnigheid in een gesticht is geplaatst, verliest het beheer over zijn goederen en over die van anderen, indien hem dit mocht zijn opgedragen.

2. Op de verbintenissen door hem aangegaan is artikel 1348 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (AB 1989 no. GT 100) toepasselijk.

3. Wat de artikelen 495 en 496 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba betreft staat hij gelijk met iemand wiens curatele verleend of verzocht is.

Artikel 31bis
(vervallen)

Artikel 32

1. Indien het noodzakelijk is om in het geheel of gedeeltelijk beheer van de goederen van een verpleegde in een krankzinnigengesticht, of in de waarneming van zijn belangen, in welk opzicht ook te voorzien, wordt een provisionele bewindvoerder benoemd door het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba.

2. Die benoeming geschiedt op verzoek van hen die bevoegd zijnde opneming in het gesticht te vragen, of van andere belanghebbenden of, zo deze stilzitten, op requisitoir van de procureur-generaal.

3. De vrouw kan tot provisionele bewindvoester over haar man benoemd worden.

4. De bewindvoerder kan geen andere daden dan van zuiver beheer verrichten, tenzij op machtiging van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba. Die machtiging wordt alleen verleend om gewichtige redenen en na verhoor of behoorlijke oproeping van vier uit de naaste bloedverwanten of aangehuwden en van de echtgenoot, zo zij in Aruba zijn.

5. De bevoegdheid van de provisionele bewindvoerder houdt op, wanneer de verpleegde uit het gesticht is ontslagen in één van de gevallen in artikel 28, eerste lid, onderdelen a, b en c vermeld, alsmede wanneer een curator over hem is aangesteld en de provisionele bewindvoerder op wettige wijze van dit een en ander is in kennis gesteld.

Artikel 33

Indien het na de eerste machtiging tot verlengd verblijf uit kracht van artikel 24 verleend, noodzakelijk is, dat een verpleegde in een krankzinnigengesticht onder curatele wordt gesteld, hetgeen zo niet andere daartoe bevoegden dit tijdig vragen, ook buiten de gevallen, bedoeld in artikel 484 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, door de procureur-generaal kan worden gerequireerd, worden de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek van Aruba in acht genomen met de volgende wijzigingen:

- a. bij het verzoekschrift wordt geen opgave van getuigen vereist; geen andere bewijsstukken behoeven te worden overgelegd dan een door de geneeskundige, of zo er meer zijn, door de eerste geneeskundige van het gesticht afgegeven verklaring, waaruit de voortdurende staat van krankzinnigheid blijkt, benevens een afschrift van de laatste rechterlijke machtiging tot verblijf in het gesticht;
- b. wanneer de in onderdeel a vermelde stukken zijn overgelegd houdt het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba het bij artikel 487 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba bedoeld verhoor;
- c. de betekening bedoeld bij artikel 488 van dat Wetboek kan geschieden aan het bestuur van het gesticht, ingeval een aan het gesticht verbonden geneesheer verklaart, dat de betekening aan de verpleegde in persoon voor deze schadelijk wezen zou. Die verklaring wordt dan in het exploit vermeld en door de bedoelde geneeskundige ondertekend, een en ander op straffe van nietigheid van het exploit;
- d. de bij artikel 488 en 492 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba bedoelde verhoren hebben plaats in het gesticht door een door het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba aan te wijzen lid van dat Hof als rechter-commissaris, in bijzijn van de procureur-generaal, en, zo nodig, in tegenwoordigheid van de aan het gesticht verbonden geneeskundige, of, zo er meer zijn, van de eerste geneeskundige. Het vierde lid van artikel 23 is daarbij van toepassing;
- e. na afloop van het verhoor doet het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba uitspraak zonder nadere oproeping van partijen, onverminderd zijn bevoegdheid om ingevolge artikel 489 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba een getuigenverhoor te bevelen;
- f. de betekening aan de krankzinnige van het vonnis of arrest, waarbij curatele verleend is, geschiedt aan hem in persoon of, in het geval in onderdeel c voorzien, op de aldaar voorgeschreven wijze.

Artikel 34

1. Van de benoeming van provisionele bewindvoerders, van de verleende ondercuratelestelling en van de benoeming van curators en toeziende curators wordt binnen drie dagen na de dagtekening van de stukken, waarbij zij plaatshebben, door de griffier van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba bij brief kennis gegeven aan het bestuur van het gesticht waarin de krankzinnige wordt verpleegd.

2. Die brief wordt bij het in artikel 19 vermeld register bewaard, nadat daarin van de zakelijke inhoud aantekening is gehouden.

§ VI. Strafbepalingen

Artikel 35

1. Met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd florin wordt gestraft hij die een krankzinnigengesticht opricht zonder bij landsbesluit verleende vergunning of daarin krankzinnigen blijft verplegen, nadat de vergunning is ingetrokken.

2. Met dezelfde straf wordt gestraft hij aan wiens schuld te wijten is, dat iemand zonder de vereiste machtiging in een gesticht voor krankzinnigen is opgenomen of dat een verpleegde niet wordt ontslagen wiens ontslag krachtens een van de bepalingen van de artikelen 23 tot en met 25 en 28 tot en met 30 behoort te geschieden.

Artikel 36

Met geldboete van ten hoogste driehonderd florin wordt gestraft: a. de bestuurder van een krankzinnigengesticht, die:

- 1°. nalaat de vereiste kennisgeving aangaande de opneming, verplaatsing, verlof, ontslag of overlijden van een krankzinnige te doen aan het bevoegd gezag met inachtneming van de wettelijke voorschriften;
- 2°. bij de opneming van krankzinnigen nalaat zich te doen overleggen de bij deze landsverordening gevorderde stukken;
- 3°. nalaat de in deze landsverordening genoemde registers te houden overeenkomstig de in deze landsverordening gegeven voorschriften;

- b. hij die nalaat aan het bevoegd gezag te doen de in artikel 8, eerste lid, van deze landsverordening voorgeschreven aangiften;
- c. de geneeskundige die nalaat aan het bevoegd gezag te doen de in artikel 8, derde lid, van deze landsverordening voorgeschreven kennisgeving;
- d. de geneeskundige verbonden aan een krankzinnigengesticht, die nalaat de in deze landsverordening genoemde registers aantekeningen of verklaringen te houden of op te maken of te verzenden overeenkomstig de in deze land verordening gegeven voorschriften.
- e. met geldboete van ten hoogste zestig florin wordt gestraft hij, die in een van de gevallen in deze landsverordening vermeld, wettelijk als bloedverwant, aangehuwde, echtgenoot, voogd, curator of deskundige opgeroepen, zonder geldige reden van verschoning wegblijft.

Artikel 37

De feiten, bij deze landsverordening strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen.

§ VI A. Van de ten laste van 's Landskas komende kosten

Artikel 37a

De kosten, voortvloeiende uit de overbrenging van onvermogende krankzinnigen naar en hun verpleging in gestichten voor krankzinnigen, worden voldaan uit 's Landskas.

§ VII. Voorschot en verhaal van kosten

Artikel 38

1. Door het Land worden, bij gebreke van tijdige betaling op andere wijzen, als voorschot voldaan de kosten voortvloeiende uit:
 - a. het bij sluiting van een krankzinnigengesticht op bij landsbesluit gegeven last overbrengen van krankzinnigen naar andere gestichten volgens artikel 4 en hun opnemng en verpleging daarin;
 - b. de overbrenging naar en de opnemng en verpleging in een gesticht van krankzinnigen omtrent wie het onzeker is door wie de kosten moeten worden gedragen of wier plaatsing of verdere verpleging ingevolge deze landsverordening geschiedt op requisitoir van de procureur-generaal;
 - c. het vervoer en de verpleging waar ook, van krankzinnigen op bevel van de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid in bewaring gesteld overeenkomstig artikel 15.

2. Deze kosten worden door het Land verhaald:
- op de bestuurders van de gestichten, indien de uitgaaf het gevolg is van de nalatigheid of verzuim hunnerzijds; en anders:
 - op de inkomsten en bezittingen van de verpleegde, en voor zover deze daartoe toereikend zijn;
 - op zijn bloed- en aanverwanten, die naar artikel 468 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba tot zijn onderhoud verplicht zijn.
3. De kosten van verpleging in een Landsinrichting worden aan de personen, in het tweede lid, onderdelen b en c, genoemd in rekening gebracht.

Artikel 39

1. Het verhaal geschiedt uit kracht van een bevelschrift van ten uitvoerlegging van de President van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba, gesteld op de daartoe aan die ambtenaar over te leggen behoorlijk gesplitste en zoveel mogelijk door bewijsstukken gerechtvaardigde staten van kosten.

2. De invordering geschiedt op de wijze als voor belastingen bepaald bij de Landsverordening invordering directe belastingen (AB 1991 no. GT 4).

§ VIII. Slotbepalingen

Artikel 40

De stukken, vereist tot de opnemng, het verblijf, de verplaatsing, het verlof en het ontslag van personen in en uit krankzinnigengestichten zijn vrij van zegel.

Artikel 41

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Krankzinnigenverordening.